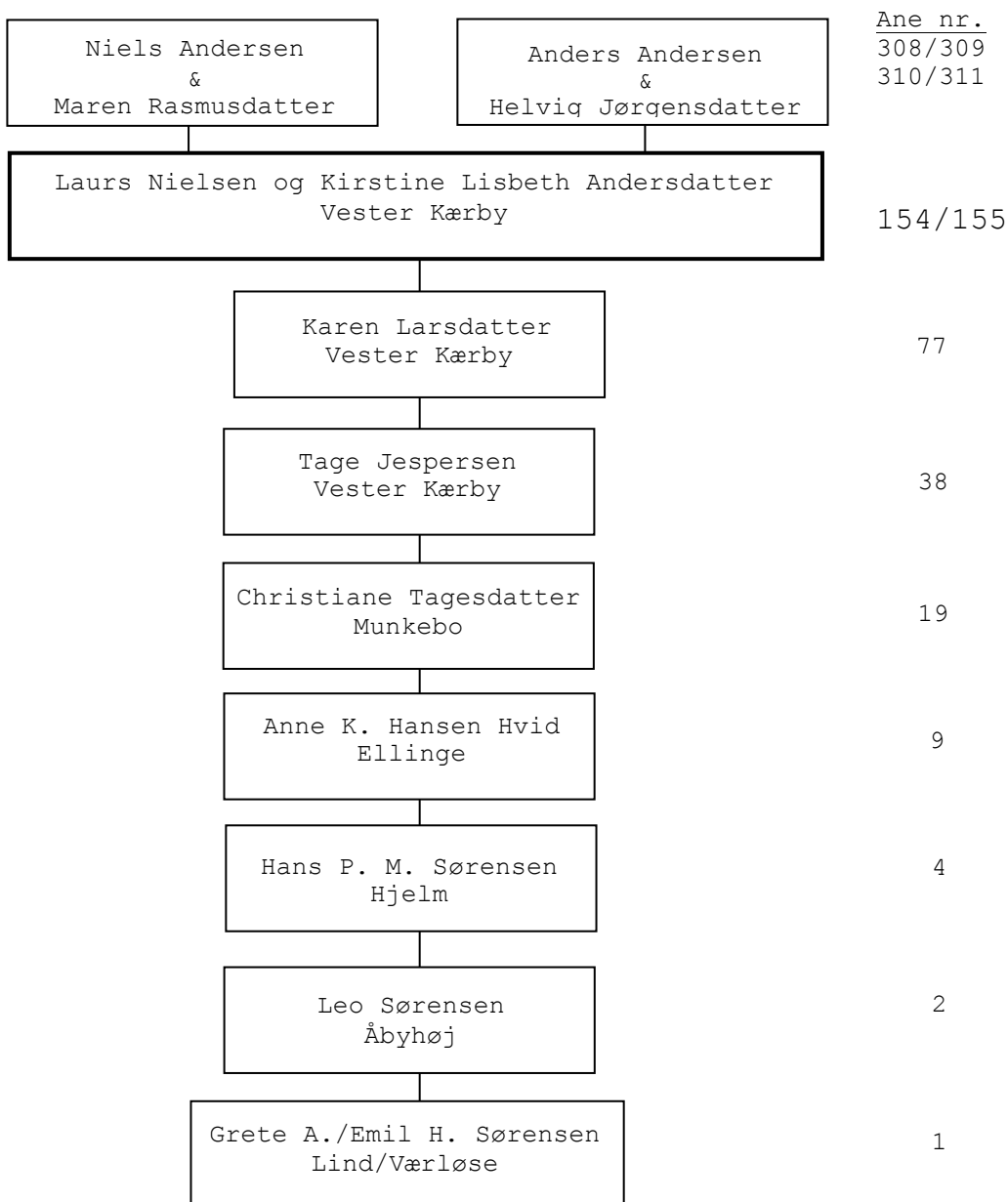

<u>Indholdsfortegnelse</u>	<u>Side</u>
Kort overblik	2
Tidsbillede	3
Laur's Nielsen og Kirstine Lisbeth Andersdatter	6
Oversigt over kildemateriale	8
Kildemateriale	10

LAURS NIELSEN & KIRSTINE LISBETH ANDERSDATTER

Laurs Nielsen er født 1716 i Vester Kærby på Fyn som søn af gårdmand Niels Andersen og Maren Rasmusdatter.

Karen Lisbeth Andersdatter er født 1723 Vester Kærby på Fyn som datter af gårdmand Anders Andersen og Helvig Jørgensdatter.

Laurs Nielsen og Karen Lisbeth Andersdatter bliver gift i 1743. De bosætter sig i Vester Kærby. Her får de 5 børn i tidsrummet fra 1743 til 1776.

Laurs Nielsen dør i 1796 i Vester Kærby, Karen Lisbeth Andersdatter samme sted i 1799.

Tidsbillede

De regerende monarker fra 1730 til 1808 Christian VI, Frederik V og Christian VII

En af de mere kendte begivenheder i Danmarks historie er Struensee og Brandt's henrettelse i 1772. Da aviser allerede på det tidspunkt var opfundet, er det muligt at citere fra avisens dækning af begivenheden fra den 1.maj 1772:

Efterretning om Struensee's og Brandt's henrettelse den 28.april. Eksekutionen ifølge den afsagte dom efter lovens 6.bog, 4.kapitel, 1.artikel gik for sig uden for Østerport på Fælled, på det foranstaltede skafot, som var en firkantet forhøjning, 8 alen høj over jorden og 12 alen i kvadrat. Til samme var detacheret af garnisonen en kommando af 1200 mand infanterister, et tilstrækkeligt antal dragoner til hest og 4000 matroser.

Grev Brandt og grev Struensee blev kørt i to hyrevogne fra citadellet under bedækkelse af 200 mand; da de kom til skafottet, stod begge præsterne der. Grev Brandt blev fulgt op af hr. provst Hee. Efter at han var kommet op, blev jernet, hvormed han var sluttet, ham aftagen, og efter at hr. provst Hee havde holdt en opmuntringstale til ham, hørte han dommen oplæst af kongens foged. hr. etatsråd Ortved; derpå vendte han sig til de tilstedeværende, og bad alle dem, han havde gjort imod, om forladelse, samt ønskede, at Jesu blods kraft måtte komme kongen, det kongelige hus og det ganske land til velsignelse, hvilke ord provst Hee gentog og lydelig sagde til tilskuerne.

Derefter trådte skarpretteren til, tog hans grevelige våben af en, som stod med samme i et klæde, og spurgte: Er det ikke eders våben, herpå sønderrev han samme, og sagde: Dette sker ikke omsonst, men efter fortjeneste. Da nu derefter hr. provst Hee havde meddelt ham velsignelsen, sagde han til Brandt: Gå nu hen til den evige glæde. Herpå vendte Brandt sig fra provsten, afførte sig selv sine klæder og lagde sig på blokken, hvorpå hans højre hånd først blev afhugget, dernæst hovedet, og kroppen parteret.

Han gik efter hr. provst Hees vidnesbyrd sin død med troens frimodighed i møde, og råbte, da han lå på blokken, og af hr. provsten blev erindret om Jesu leje med ansigtet imod jorden i Getsemane Have: Jesu blod råber for min sjæl, med hvilke ord, han endte sit liv.

(Derefter gik grev Struensee op på skafottet og en lignende seance gentog sig).

De henrettedes kroppe blev kørt uden for Vester Port til retterstedet, hvor en murede galge står, hvor kroppene blev straks lagt på stejle, og deres hoveder sat på en stage.

Laurs Nielsen og Kirstine Lisbeth Andersdatter.

Både Laurs og Kirstine er vokset op hos deres respektive forældre i Vester Kærby.

Da Laurs' far Niels Andersen dør i slutningen af 1742, overtager Laurs fæstet på sin fødegård, af hartkorn 2 td. (tønder) og 5 skp. (skæpper), for 50 Rd. (Rigsdaler).

2 uger efter troloves Laurs, i en alder af 26 år, med Kirstine, der er 19 år.

Fra 1743 til 1758 får Laurs og Kirstine følgende børn på fæstegården:

1. 1743, 1.dec. - **Karen Larsdatter**
2. 1746, 17.apr. - Anders Larsen
3. 1752, 3.sep. - Hans Larsen
4. 1758, 11.jun. - Hedevig Larsdatter

I 1766 overtager den 41-årige Jesper Tagesen (ane nr. 76) fæstet på gården fra den 50-årige Laurs.

Samtidig bliver han Laurs's svigersøn, da han gifter sig med dennes datter Karen (ane nr. 77).

Laurs, Kirstine og deres yngste datter Hedevig bliver boende hos svigersønnen på gården.

Datteren Hedevig Larsdatter gifter sig i 1787 med Friderich Christian Povelsen.

De bosætter sig i Rynkeby.

Her får de følgende børn:

Anne Kirstine -, Zidsel -, Povel - og Marie Elisabeth Frederichsdatter/ Frederiksen.

Hedevig Larsdatter dør i 1836.

Laurs Nielsen dør i 1795, 79 år gammel, Kirstine Lisbeth Andersdatter i 1799, 76 år gammel.

Oversigt over kildemateriale

1. Kirkebøger for Agedrup sogn	1714 -
2. Folketællingslister for Fyn	1787, 1801
3. Fæsteprotokoller for Østergård gods	1719 - 1817

I det følgende refererer tallene i ( ) til ovennævnte kilde-
materiale-numre.

Kildemateriale

(3) Fæsteprotokoller for Østergård:

Uddrag.

1742, 17.dec. Lars Nielsen overtager gård i Vester Kærby 17.dec.

1742 efter sin afdøde fader Niels Andersen:

" - - - Lars Nielsen, hans salig faders sin forhen iboende gård, af hartkorn ny matriculae 2 td. 5 skp. 1 fk. 2½ alb. - - . Fæste af gården har han betalt med 50 Rd."

(1) Kirkebøger for Agedrup sogn:

1742, 30.dec. trolovet, 1743, 18.apr. viet

Lars Nielsen i Kærby - Agedrup sogn - og Kirstine Lisbeth Andersdatter:

11. Lov 4 mdr. atter.
 D. 30. Dec: Dom. p. Nat. Chr. desp. Laurs Niels i Kærby, og Kirstine Lisb. Andersd.
 S. 4. p.
 D. 18. April: cop. Laurs Niels i Kærby, og Kirstine
 Lisbeth Andersdatter.
 28 Nov. Niels. Dom. desp. Jørgen Rasmussen p. d. e.

1743, 1.dec. døbt Laurs Nielsens datter Karen i Kærby.

Anders Andersens hustru ib. bar det.

Faddere: Anders Rasmussen, Claus Smid,, Christen Andersens hustru, og Laurs Andersens hustru, alle af Kærby:

ibid. Niels Møller i Bullerup og Jens Niels i Agedrup.
 D. 1. Dec: Dom. 1. Adv. Th. Laurs Niels b. i Kærby, naie
 Karen. Anders Andersens h. ibid. bar det. Christen Rasmussen
 Anders Andersens hustru, Claus Smid, Jens
 Rasmussen og Laurs Andersens hustru af Kærby.
 Th. Adv. Th. Nat. Chr. desp. Th. Adv. Th.

1744, 12.apr. confirmeret unge Laurs Nielsens (tjeneste)dreng ib. Jørgen Rasmussen.

(1) Kirkebøger for Agedrup sogn:

1746, 17.apr. døbt Laurs Nielsens søn Anders i Kiærby. Christen Andersens hustru ib. bar det.

Faddere: Christen Andersen, Claus Smid, Hans Hansens søn Laurs, Niels Pedersen og hustru, alle ib.:

D. 17 Apr. Dom. Trinit. U: Laurs Nielsens søn Anders i Kiærby
 hustru Anders, hustru af Christen Andersen af Agedrup sogn.
 Faddere: Christen Andersen, Claus Smid, Hans Hansens søn Laurs,
 Niels Pedersen og hustru, alle ib.:

1752, 3.sep. døbt Laurs Nielsens søn Hans i Kiærby.

Faddere: Heming Nielsens hustru i Kærby, Niels Jensen, Hans Hansen, Peder Nielsen af Kærby, Christen Ibsen af Dræby, Christen Andersens hustru af Kærby:

D. 3 Sept. Dom. 14 p. Trin. U: Laurs Nielsens søn Hans i Kiærby
 hustru Anders, hustru af Christen Andersen af Agedrup sogn.
 Faddere: Heming Nielsens hustru i Kærby, Niels Jensen, Hans Hansen,
 Peder Nielsen af Kærby, Christen Ibsen af Dræby, Christen Andersens
 hustru af Kærby:

1758, 11.jun. døbt Laurs Nielsens datter Hedevig i Kiærby.

Peder Hjulmands hustru af Kiærby bar.

Faddere: Peder Hjulmand, Hans Clemmensen, Peder Andersen, Christen Andersens hustru, alle af Kærby.

D. 11 Jun. Dom: 3 p. Trinit. U: Laurs Nielsens datter Hedevig i Kiærby
 hustru Anders, hustru af Christen Andersen af Agedrup sogn.
 Faddere: Peder Hjulmand, Hans Clemmensen, Peder Andersen,
 Christen Andersens hustru, alle af Kærby:

(3) Fæsteprotokoller for Østergård gods:

1766, 18.dec.

Uddrag af fæste.

"Jeg Caspar Herman von Bruggemann til Østergård, Conferentsråd - -
 - fæster til Jesper Tagesen af Østergård gods en gård i Wester
 Kærby, som Lars Nielsen hidtil har beboet - -, hartkorn 7 td. 1
 skp. 9/10 fk., - - . Jesper Tagesen betaler landgilde 6 td. 5 skp.
 2 2/3 fk. byg, og småredselspenge 5 Rdl. mark og 4 skilling.
 Fæstet modereret med 40 Rd."

(2) Folketællingslister for Fyn:

1787. Wester Kærby.

Jesper Tagesen, 65 år, bonde og gårdbeboer,

Karen Larsdtr., 46 år, hans kone, begge 1.æsteskab.

Børn:

Tage, 18 år,

Hans Christian, 4 år.

Lars Nielsen, hendes fader., 76 år, gift 1. gang,

Kirstine Lisbeth Andersdtr., hendes moder, 70 år, gift 1. gang, -

begge nyder ophold på gården,

Hedevig Larsdtr., hendes søster, 29 år, ugift, skræderske,

Anna Kirstine Larsdtr., ligeledes søster, 10 år,

Maren Rasmusdtr., 20 år, pige i gården,

Ole Olsen, 38 år, gift 1. gang, indsidder og daglejer,

Giertrud Godskesdtr., hans kone, 36 år, gift 1. gang,

Godske Olsen, søn af 1.ægteskab, 5 år,

Christian Olsen, søn af 1.ægteskab, 1 år,

Anna Oldstr., datter af 1.ægteskab, 8 år.

(Anne Kirstine "Lars"dtr. må være datteren Anne Kirstine
 Jespersdtr.):

4	Jesper Tagesen	65	gift 1. gang	Bonde og gårdbeboer
	Karen Lars datter	46	ugift	Bonde og gårdbeboer
	Tage Tagesen	18	liget	
	Hans Christian Tagesen	4		
	Lars Nielsen	76	gift 1. gang	Bonde og gårdbeboer
	Kirstine Lisbeth Anders datter	70	ugift	Bonde og gårdbeboer
	Hedevig Lars datter	29	liget	Skræderske
	Anna Kirstine Lars datter	10		
	Maren Rasmus datter	20	ugift	Pige i gården
	Ole Olsen	38	gift 1. gang	Indsidder og daglejer
	Giertrud Godske datter	36	liget	
	Godske Olsen	5		
	Christian Olsen	1		
	Anna Oldstr.	8		

(1) Kirkebøger for Agedrup sogn:

1795, 13.nov. begravet gamle Lars Nielsen af Kærby, 85 år:

den 13. Novbr. begravet gamle Lars Nielsen af Kærby 85 år.

1799, 23.jun. begravet gamle Lars Nielsen's hustru af Kærby, 83 år:

den 23. Junij begravet gamle Lars Niensens hustru af Kærby 83 år.

Oplysninger vedrørende:

Friderich Christian Povelsen og Hedevig Larsdatter

(1) Kirkebøger for Agedrup sogn:

1787 troløvet Friderich Christian Povelsen og Hedevig Larsdatter af Kærby.

Forlovere: Hans Jensen og Morten Pedersen af Rynkebye:

Den 9de November: Friderich Christian Povelsen og Hedevig Larsdatter
af Kærby. Forlovere: Hans Jensen og Morten Pedersen af Rynkebye.

1788, 21.dec. døbt Anne Kirstine Frederichsdatter:

Baptizata
D: 4 adv. d: 21. Dec: Gudsmand Friderich Povelsen i Rynkebye og Gæstmis Helvig Larsdatters datter: Anne Kirstine. Tællebror: Rasmus Hansens datter Maria, Bendix Hansen, Hans Rasmussen, Morten Pedersens datter, Uerich Paulsens gæstmis, alle af Rynkebye.

1791, 20.mar. døbt Zidse Frederiksdatter:

Baptizata
d: 20. Martii Gudsmand Friderich Povelsen i Rynkebye, og Gæstmis Helvig Larsdatters datter: Zidse. Tællebror: Hans Hansens datter, Morten Pedersens gæstmis, Rasmus Hansens datter, Bendixens figer, Loten Tygesens gæstmis, alle af Rynkebye.

1794, 8.feb. døbt Povel Frederiksen:

Baptizata
d: 8. Feb. Gudsmand Friderich Povelsen i Rynkebye og Gæstmis Helvig Larsdatters datter: Povel. Tællebror: Rasmus Hansens datter Maren, Bendix Hansen, Morten Pedersen, Peder Christensen, Lareb Jørgensens gæstmis.

